

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעס" ב"דף היומי" בשו"ת ומ"מ

השאלות

א. ברשב"א כתב דמדברי הגמ' כאן מבואר דכל שאר פסולי שחיטה מלבד הגרמה אינם פוסלין במליקה ובכללם שהייה, וקשה דבזבחים סה: מבואר להדיא דשהיה פוסלת?

ע"ב

א. נשברה מפרקת ורוב בשר עמה נבלה, ויש לעיין האם היא חשיבא כמתה לגמרי שגם אם יפסק ממנה אבר לא יהיה אבמה"ח, או דחשיבא נבלה לגבי זה דלא תוכל להיות ניתרת בשחיטה?

ב. עוד קשה מדברי הגמ' לקמן כא. שהותזו ראשיהן טמאים, ומבואר שם דמלבד מפרקת בעי רוב סימנים, ולמה כאן סגי במפרקת?

"מראי מקומות"

למיעוטי שן וציפורן, כן גרס רש"י ע"י פי', ובתוס' והראשונים הקשו עליו, וברשב"א גרס כג"י הר"ח למיעוטי סכין וציפורן, וע"י ריטב"א.

כגון דנקט משיפוי ראשו והגרים וכו', וביאורו ע"י רש"י וברמב"ן וע"י רש"ש.

תוד"ה לא אמרן, ע"י מהר"ץ חיות שיישב לפי דבריהם את קושיית התוס' מנחות מה. ד"ה הואיל.

ע"ב

רש"י ד"ה ההוא פליגא, ע"י ראש יוסף ורש"ש.

נשברה מפרקת ורוב בשר עמה, ובתוס' לקמן לב: כתבו דצריך שיקרע גם חוט השדרה, וע"י טז' יו"ד כז', ובחכם צבי שו"ת כח' הוכיח מדברי הרמב"ם והטור שא"צ שיפסק החוט וע"י לב אריה.

אמר רבא, אי קשיא לי הא קשיא לי, וביאור הלשון, ע"י רשב"א וריטב"א תורא"ש ומהרש"א וראש יוסף.

ותקשי לך עולת העוף וכו', ע"י ברש"י באור הקושיא ובראשונים הקשו דגם בזה המציאות שהעוף עדיין מפרכס, ע"י חת"ס, וע"י רשב"א מה שפירש באופן אחר.

התשובות

א. כן הקשה רעק"א (ובאמת בר"ן וכן משמע ברש"י בע"ב ששהיה פוסלת במליקה), ותירץ בדבר אברהם ח"א ב' יב-יג דבאמת כשיש שהיה במליקה אין שני החלקים מצטרפים והוי טריפה אלא ש"פסלות" של שהיה אין פה כדי שיהיה טריפה, ובקובץ עניינים להגר"ד רפפורט סי' ג' מתרץ דהרשב"א איירי לענין שהיה בין שבירת המפרקת לסימנים ולא בחיתוך הסימנים עצמם.

ע"ב

א. בתורת חיים את קושיית הב"י שהקשה למה הביאו הפוסקים את דינו של זעירי להלכה, וביאר דנ"מ בזה שנחשבת נבילה מחיים ואין מועיל בה שחיטה וכשחותך את הוושט נעשים בני מעיה כאבמה"ח ואסורים לעכו"ם, ובתבו"ש כז' וכן בראש יוסף דאינה חשובה רק נבילה מחיים אלא חשובה כ"מתה", ולכן בני מעיה מותרים גם אם שחטה.

ב. כן הקשה הרמב"ן ובתחילה רצה לחלק בין שרץ לבהמה דהתם איירי בשרץ דחיותו מרובה ובעי מפרקת ורוב ב' סימנים, ודחה זאת, ואח"כ מחלק בין נשברה המפרקת לנחתכה, וגם על זה הקשה, ומסקנת דבריו דבאמת פליגי אמוראי מה הכוונה "הותז הראש", האם המפרקת או גם סימנים, ובחת"ס מחלק בין חתך במקום המפרקת, לחתך מעל זה שאז בעי סימנים ורוב בשר.

"דברי חיזוק"

נשברה מפרקת ורוב בשר עמה, והנה המפרקת היא החלק בגוף המובל את העצבים מהמוח לכל האיברים, ובאדם היא אחראית על שלטון השכל על שאר האיברים, וחזינן מהכא שעיקר החיות של האדם תלויה במה שהמוח עדיין מחובר לשאר האיברים והם נשמעים לפקודתו, אבל אם זה נפסק, אף ששאר האיברים שאחרים לשאר תפקודי הגוף כהנשימה והאכילה קיימים אין זו נחשב כחי, ויש ללמוד מכאן כמה חשוב לאדם שרוצה ליקרות חי שיש לו להשליט את שכלו המכוון לפי דעת התורה על כל איבריו ופעולותיו גם אלו המשמשים אותו לשאר צרכיו הגשמיים, שכולם יהיה מכוונים לעבודתו יתברך שמו.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעה' להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.